

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Epistolarvm [epistolarum] D. Philippi Melanchthonis
Farrago**

Melanchthon, Philipp

Basileae, 1565

VD16 -M3220

Epistola ad amicum quendam, euius status est: inter caetera officia
principum esse, arcere a subditis suis uim priuatan & publicam

[urn:nbn:de:bsz:31-312770](#)

Epistola ad amicum quendam, cuius statutus est: inter cætera officia Principum esse, arcere à subditis suis uim priuatam & publicam.

Sicut licita est defensio contra parentem inferentem iniustum bellum in aliqua ciuili causa: sic est licita defensio contra inferentem iniustum bellum, & stabilientem impias religiones. Quia sicut innocentes in alijs casibus, ut aduersus latrones: sic & in religione aduersus latrones defendendi sum. Hoc docet ius naturæ, & ius diuinum ad Rom. 13. Eadem est ratio contra superiores in iniuria notoria. Si pater filium uelit occidere, iuste conceditur filio defensio, ut iura expressè docet. Imo princeps mandato diuino debet defendere subditos in talibus casibus, etiam contra superiorem: & omnes subditi principis eum adiuuare debent. ut si sub Turci imperio aliquis Christianus princeps esset, si Turca ei inferret bellum, nec uellet pacem facere, nisi princeps ille à religione desiceret: princeps mandato diuino debet armis tueri subditos, quantum potest. Sed quòd dicitur, Christiani non debent uti uindicta: hoc dictum non tollit ius potestatis, quod Deus ordinavit: sed prohibet Christianis priuatis prætextu religionis inferre alijs bella: sicut Anabaptistæ inferebant. Item quòd dicitur,

dicitur, subditis non licere ut resistant' superioribus: hoc dictum habet locum, sicut in alijs causis ciuilibus, quando superior non infert iniurias notorias. Sed si superior rapturus esset ciuius alicuius filiam, ciuius posset in continentia defendere suam filiam, & interficere superiorem. Quia haec sententia non tollunt ius naturae. Et regula tenenda est, Qyod Euangelium non tollit magistratum & ius naturae. Hac de re scribam alias copiosius. Bene uale. pro munere ago gratias. 1546.

Dehortatio de solitudine fugienda.

D. M. L.

Plura & grauiora peccata committuntur in solitudine, quam in societate hominum. Euam in paradiso decepit serpens solitariam: homicidia, latrocinia & furtu committuntur in solitudine: locus & occasio datur satanae. Deinde autem in frequencia uel societate hominum pudet committere flagitium. Christus promisit se affuturum esse medium, ubi duo uel tres in nomine suo congregati fuerint. Diabolus tentauit Christum in solitudine. Dauid lapsus est in homicidium & adulterium, tum cum erat solus & ociosus. Et ego expertus sum, nunquam sepius incidere me in peccatum, quam solitarie uiuens. Deus creauit hominem ad societatem,